

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant: **Dominik Javořík**

Název práce: **Mezinárodní obchodní arbitráž**

Datum odevzdání práce: 13. února 2023¹

I. Aktuálnost a náročnost tématu

Diplomantem zvolené téma je nepochybně aktuální, neboť mezinárodní obchodní arbitráž stále patří mezi nejvyhledávanější způsob řešení přeshraničních sporů mezi podnikateli. Téma je zároveň náročné, protože se diplomant zaměřil na téma arbitrability a *kompetenz-kompetenz*, která nejsou v české odborné literatuře (až na výjimky) detailněji zpracována.

II. Kritéria hodnocení práce

Diplomant si jako cíl své práce zvolil (s. 1): „vedle popisu obecného pojmu mezinárodní obchodní arbitráže a jejich pramenů, také snah[u] o analýzu o klíčových institutů mezinárodní rozhodčí arbitráže, jimiž arbitrability [sic] a doktrína kompetenz-kompetenz jednoznačně jsou.“ I přes některé výhrady učiněné níže lze konstatovat, že diplomant tento cíl naplnil.

Diplomant se ve své práci nejdříve obecně zabývá pojmem mezinárodní arbitráže a jejich pramenů. Jádro jeho práce pak představuje rozbor pojmu arbitrability a doktríny *kompetenz-kompetenz* v různých právních rádech, včetně české úpravy. Za tematicky nejpřínosnější pak považují analýzu arbitrability v korporálních sporech, škoda jen, že česká perspektiva nebyla zpracována s vyjádřením konkrétních závěrů (viz dále níže).

Diplomant využívá různé metody práce, popisnou, analytickou a v zásadní míře také komparativní, když právě na srovnání různých přístupů a úprav je jeho práce postavena, což je nutno ocenit. Autor by ovšem mohl ve větší míře vyjadřovat svůj názor, činí tak v rámci práce spíše sporadicky.

Práce je členěna do úvodu, čtyř hlavních kapitol a závěru, celkem na 47 stranách textu (nepočítaje seznam literatury apod.). Čtyři věcné kapitoly se postupně věnují pojmu mezinárodní obchodní arbitráže (kapitola 1), pramenům mezinárodní obchodní arbitráže (kapitola 2), arbitrabilitě (kapitola 3) a doktríně *kompetenz-kompetenz* (kapitola 4). Jednotlivé kapitoly jsou dále členěny do jednotlivých tematických částí. Zatímco kapitola 3 je rozdělena tematicky (subjektivní vs. objektivní arbitrabilita a arbitrabilita v rámci obchodních korporací), kapitola 4 je rozdělena komparativně, podle jednotlivých zemí (Francie, USA a ČR) a působí v tomto směru koherentněji a přehledněji.² U kapitoly 3 je komparace (Německo, Švýcarsko, ČR) provedena v rámci podkapitoly 3.3, v případě podkapitol 3.1 a 3.2 však není vždy jasné, jakou perspektivou (kterého právního řádu) autor na daný problém nahlíží.

Autor pracuje s ohledem na volbu tématu ve značné míře se zahraniční literaturou, doplněnou o některá česká díla, která jsou pro tuto materii relevantní. Počet citovaných pramenů je na

¹ Na práci je nesprávně uvedeno 28. prosince 2022.

² Jedinou výhradu mám k tomu, že první dva odstavce v oddíle 4.2 na s. 35 patří tematicky spíše do samostatného obecného oddílu, než do francouzské úpravy.

úrovni akceptovatelné pro diplomovou práci, poznámkový aparát je vesměs zpracován řádně, nicméně na některých místech chybí uvedení citované strany (např. pozn. pod čarou č. 3, 5, 12, atd.) a také uvádění ISBN úplně na konci citace působí trochu nepřehledně. Číslo poznámky pod čarou se má v textu uvádět za interpunkční znaménko, nikoliv před něj (chybně např. pozn. č. 8 a 9 na s. 5). Lze také konstatovat, že seznam zkratk by bylo vhodnější mít na začátku práce než na jejím konci, ale to není zásadní připomínka.

Výrazné výhrady mám k formální a stylistické stránce odevzdané práce, navzdory tomu, že jsem na tuto skutečnost diplomanta v průběhu jejího zpracování upozorňoval. Zdá se, že si diplomant závěrečný text práce před jejím odevzdáním po sobě nepřečetl, jinak si nelze vysvětlit zcela „rozhozené“ formátování na některých místech práce (s. 21, 22), kdy část textu je uvedena úplně jiným písmem než její zbytek, stejně jako obrovské (někdy i víc než půlstránkové) mezery v textu (např. s. 40) na místech, kde pro ně chybí jakékoliv opodstatnění. I z hlediska jazykového vykazuje práce početné nedostatky, a to nejen časté anglicismy či nevhodné obraty, ale také mnohé překlepy, zdvojená slova (např. „vymezení vymezit“) a bohužel i hrubé gramatické chyby (např. „vyjímka“ na s. 42). Nejhorší je v tomto ohledu strana 2 diplomové práce, kde se v pouhých šesti větách nachází celkem pět jazykových nedostatků, ať již chyb či překlepů.

III. Případná další vyjádření k práci

Na straně 11 mi chybí uvedení judikatury Nejvyššího soudu ČR ke vztahu mezi Newyorskou úmluvou a Evropskou úmluvou o mezinárodní obchodní arbitráži.

Na s. 12 není jasný smysl věty „Smluvní strany mohou tyto ryze arbitrážní ustanovení odkázat na relevantní ustanovení Newyorské úmluvy, nutností v tomto případě nebude, aby obě strany musely být smluvními stranami tohoto mnohostranného dokumentu.“

Analýza rozhodnutí NS ČR k Úmluvě CMR na s. 20-21 není příliš srozumitelná, zejména pak není zřejmé, co myslí autor „nedostatečností“ úmluvy ve svém hodnocení daného judikátu na s. 21 (první odstavec). Pokud měl na mysli to, že úmluva některé otázky neupravuje, pak je zřejmé, že rozhodce nejen může, ale i musí v takovém případě rozhodnout danou věc podle práva rozhodného. Takový postup nemůže být v rozporu s čl. 33 Úmluvy CMR a není nutné jej obhajovat v rámci principu zákazu odepření spravedlnosti.

Kladně hodnotím rozbor nové švýcarské úpravy arbitrability korporálních sporů (zejména na s. 24). Podobně lze pozitivně hodnotit, že autor čerpá při rozboru české perspektivy této problematiky z kvalitního článku K. Eichlerové, zmiňuje také relevantní judikaturu ESLP, ale následně již bohužel z tohoto rozboru nevyvozuje příslušné závěry. Jak je to tedy s arbitrabilitou korporálních sporů v ČR? Zavazovala by rozhodčí doložka ve stanovách akciové společnosti i toho akcionáře, který by pro dané ustanovení nehlasoval? Na tuto otázku by se měl diplomant zaměřit v rámci obhajoby.

Za nedostatek předložené práce považuji skutečnost, že se diplomant v rozboru českého pojetí doktríny *kompetenz-kompetenz* (s. 42-43) nijak nevěnuje § 106 odst. 3 OSŘ. Proč tak neučinil, by měl diplomant při obhajobě vysvětlit.

Je dobře, že diplomant zmiňuje (s. 44) důležité rozhodnutí NS 23 Cdo 1034/2012 (byť jej následně neuvádí v přehledu použité judikatury), nicméně jej nevysvětluje přesně. Místem

jednání se myslí místo ústního jednání, další fáze řízení (zpravidla písemné) mohou probíhat i v jiných zemích, než je jednání.

IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

S výjimkou postřehů uvedených výše, nemám k diplomové práci další výhrady či připomínky.

V rámci obhajoby uvítám vyjádření diplomanta k otázkám uvedeným výše, ať již jde o arbitrabilitu korporálních sporů v ČR, či vysvětlení, proč nepovažoval za relevantní pro svou analýzu § 106 odst. 3 OSŘ.

V. Doporučení práce k obhajobě

Přes výše uvedené výhrady diplomant sepsáním diplomové práce projevils své schopnosti samostatné práce a přehled o úpravě dané oblasti. Práci hodnotím jako způsobilou k obhajobě.

VI. Navržený klasifikační stupeň

S ohledem na výše uvedené předběžně navrhuji klasifikační stupeň velmi dobře, konečný výsledek bude záviset na ústní obhajobě.

V Praze dne 7. dubna 2023

JUDr. Petr Bříza, LL.M., Ph.D.